

VOLUME XIX. — LETO XIX.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) FEBRUARY 25, 1936.

KARDINAL PACELLI SLAVI MUSSOLINI IN FAŠIZEM

V govoru odličnega kardinala se vidi dokaz, da Vatikan odobrava vojno v vzhodni Afriki.

RIM, 24. feb. (Poročilo "United Press") — Kardinal Pacelli je danes odpril konferenco, ki se iman vršiti pod pokroviteljstvom "Instituta za rimske študije" ter je imel ob tej priliki govor o "Svetem poslanstvu Rima", v katerem je navdušeno slavlju Mussolinija. Govor se tolmači kot dokaz, da Vatikan s prijaznim očesom zre na vojni program fašistične Italije v Vzhodni Afriki.

Kardinal Pacelli je v svojem govoru dejal, da "premjer Mussolini ni samo glavar vlade, temveč tudi najbolj kulturni predstojitelj imperijalnega Rima."

Otvoritvi konference "Instituta rimske študij" so prisostvovali visoki cerkveni in vladni dostopanstveniki.

Kardinal je primerjal moderni krščansko-fašistični Rim z Rimom, kakršen je bil pod paganskimi Rimljani in izjavil je, da nobeno moderno mesto na svetu pa bilo še tako močno, ne bo nikdar v stanu iztrgati Rimu njegovega svetovnega prevlasti.

"Rim je božje mesto," je vzklilen kardinal, "mesto vede, veličanstva, resnice in svetosti."

Kardinal je omenil Mussolinija v začetku konference, ko je formalno nazdravil najprej papecu, potem pa kralju Viktorju Emanuelu in Il Duceju.

RIM, 24. feb. — Danes se je zvedelo, da namerava Mussolini se pred zaključkom leta povečati italijansko zrakoplovsko silo za najmanj 1500 bojnih letal, večina katerih bodo visokobrzni bombniki. S tem bo italijanska vojaska zračna sila narasla na 5500 bojnih letal. Nova bomba letala bodo tipa 81, ki plovejo z brzinom 217 do 248 milij na uro in ki nosijo tri tone bombe.

Iz Asmara se poroča, da marshal Badoglio pripravlja novo ofenzivo v Abesiniji, ki bo izvršena pred prihodom deževne sezone.

VLDNI DELAVSKI ODBOR NASTOPIL

WASHINGTON, 24. feb. — Vladni delavski odbor je danes ukazal United Aircraft Co. v Hartfordu, Conn., da zopet upoštevi 18 delavev, ki so bili odslovjeni radi unijiskih aktivnosti, da jim plača izgubo časa in da preneha z vmešavanjem v delavski organizaciji. Ce bo družba odredbo upoštevala, ni znano.

NACIJI IZBIRAJO BODOCE VODITELJE

COLOGNE, Nemčija, 23. feb. — Tu se je prvič sestala vladna komisija, ki ima nalogo razvodiči bodoče nacijske voditelje. Zaslišalo se je 30 članov nacijske stranke, katere se je prej temeljito preiskalo z zdravstvenega in plemenskega stališča.

VELETRGOVINA NAPRAVILA VELIKI DORICEK

CHICAGO, 24. feb. — Veletrgovina Marshall Field and Co. poroča, da je v letu 1935 napravila \$199,176 čistega dobička, kar je imela v letu 1934 \$166,295 izgube.

Važna politična posvetovanja v Beogradu

Pretekli teden sta bila na obisku bolgarski kralj in turški zunanjji minister. Sledil jima je čehoslovaški premier Hodža.

BEOGRAD, 23. feb. — Pretekli pondeljek je nepričakovano došpel v Beograd iz Sofije bolgarski kralj Boris, katerega so sprejeli na kolodvoru kraljica vdova Marija, regent princ Pavel, ministriški predsednik Milan Stojadinovič in vojni minister Pero Živkovič. Izven dvornih krogov ni bilo nikomur znano, da pride bolgarski kralj na obisk.

V političnih krogih se izraža zadovoljstvo nad povečano zunanje — politično aktivnostjo jugoslavskih vlad, ki je bila skoraj resetača vprašanja, kako bi mrtvi točki izza umora kralja Aleksandra. Pravo znamenje, da Jugoslavija zopet dvignila svoj glas v posvetih Male antante, je prišlo z njenim odločno opozicijo proti habsburški propagandi v Avstriji. List "Politika" je te dan objavil uredniški članek v katerem se svetuje Avstriji, da prvi korak, ki bi ga moral podjeti za svojo varnost, je ta, da napravi konec propagandi za habsburško restavracijo, ki navaja njene sosedne z največjo nezaupnostjo.

Povabilo kralja Borisa se tolmači kot dokaz, da bo Jugoslavija postala enako aktivna v Balkanski antanti in da bo urgirala Borisa k obnovi programa za sodelovanje med Jugoslavijo in Bolgarijo, katerega je vedil kralj Aleksander, oziroma da Bolgrija vstopi v Balkansko antanto, Mala antanta pa naj bi zavzemala še drugo mesto. Toda na strani Jugoslavije bo tre-

(Dalje na 2. str.)

Rabuka v kongresu radi generala

WASHINGTON, 24. feb. — Pred par dnevi je bil na povelje predsednika Roosevelta odstavljen general Johnson Hagood kot poveljnik osmega armadnega korpusa v Texasu ter poslan na svoj dom v South Carolinu, kjer ima ekatiki nadaljnji ukazov. Govori se, da administracija namerava generala postaviti pred vojaško sodiščo ter ga vreči iz armade, ker je nedavno kot priča pred finančnim odsekom poslanske zbornice ostro zabavljal proti relifni in finančni politiki Rooseveltove administracije. General je denar, ki ga vlada troši za WPA, imenoval "oderski denar" ki se širi po deželi "kot blaznost". Vsela disciplinarne akcije proti generalu je danes v kongresu strahovito zavrnalo in kongresnimi so vse prek kričali ter zahtevali kazensko akcijo proti vojnemu tajniku Dernu in načelniku armadnega štaba generalu Craigu. Najbolj je divjal demokratiski kongresman Blanton iz Texasa, ki je kričal: "Ako mi Bog pusti še dovolj dolgo živeti, bom gledal, da vojni department ne bo ušel nekazovan radi tega arrogantnega poizkusa za izvršitev takega prokletega grozodejstva proti enemu izmed najspodbnejših, najrazumnejših in najpopularnejših generalov v ameriški armadi. Ako smo jo visoki armadni častniki izpričevali pred finančnim odsekom kongresa le ono, kar jim naroči generalni štab, potem je najboljše, da kongres zapre vrata ter izroči zvezno zakladnico vojnemu departmantu."

ANGELOV JE DOBIL SMRT NO GROŽNJO

LOS ANGELES, 24. feb. — Danes je policija stražila dom Rheebe Crawford Splivalo, ki je pomozna pastrica v Angelus templu Aimee Semple McPhersonove, ter znana tudi kot "angelj z Broadwayja". Zenska pravi, da je prejela svarilo po telefonu, da bo nekdo prišel na njen dom in jo ubil.

Pustni torek

Nocoj se bo serviral domači krvave klobase pri John in Louisa Flajšman, 5400 St. Clair Ave. Igrala bo dobra godba in obljudila se veseli večer za posnetnike. Jack in Antonia Sušel, 1301 East 54 St., vabita svoje prijatelje in znance na zabavo nocoj. Pripravila sta veliko jedi in piće, da se skupno s prijatelji poslovijo od pusta.

Maškerada v SDD

Zenski odsek Slov. Del. Doma 15335 Waterloo Rd., priredi noči sijajno maškeradno veselico v Delavskem Domu. Plesalo se bo v obeh dvoranah in masko boležljive veliko lepih nagrad. Igral bo orkester godbe Bled. Požrtvovalne žene Doma pričakujejo da bodo dvorane polne nočoj.

VELETRGOVINA NAPRAVILA VELIKI DORICEK

CHICAGO, 24. feb. — Veletrgovina Marshall Field and Co. poroča, da je v letu 1935 napravila \$199,176 čistega dobička, kar je imela v letu 1934 \$166,295 izgube.

2,862 tujerodcem grozi deportacija

Kongres mora v teku štirih dni legalizirati njih bivanje v Ameriki, drugače bodo deportirani.

WASHINGTON, 25. feb. — Včeraj se je sestal naseljeniški odsek senatne zbornice, da ukrepa glede položaja 2826 tujerodcev, ki so pred desetimi leti ali več nepostavno prišli v Ameriko ter jim sedaj grozi deportacija, ako se v teku štirih dni ne legalizira njih bivanja v Ameriki. Delavški department je naklonil legализacijo ter poroča, da so vsi prizadeti tujerodci ljudje dobrega moralnega značaja in da bi jim bila dana pravica, da se vrnejo v Ameriko, vsled česar bi deportacija pomenila le nepotrebljeno stroške.

Nekateri kongresnani iz južnih držav so naspromišči vsaki potujstvosti napram tujerodcem. Senator Reynolds, demokrat iz North Caroline, celo zahteva, da se letna kvota naseljencev zniža iz 153,000 na 1530. Vendar se proti priporočilom delavškega dela ne pričakuje nasprotna od članov kongresa z juga, kajti medtem ko Kerr-Coolidge predloga določa, da se z dobrimi in nekriminalnimi tujerodci postopa milostno, pa obenem poštuje deportacijski zakon glede kriminalnih tujerodcev.

Razmotriva se dva kompromisa. Eden bi zahteval od tujerodcev v Ameriki, da se registrirajo. Drugi bi zmanjšal oblast administracije, da popusti v deportacijah, kjer se ji to vidi pravilno in pravilno. Kerr-Coolidge predloga bi dala posebnemu komiteju, katerega bi imeli delavški justični in državni departmet, pravico ustaviti deportacijo nekriminalnih tujerodcev, ki so prišli nepostavno v deželo.

Ako se ne dožene kompromisne sporazume, ima kongres moč, da deportacijo 2826 tujerodcev zopet na nedoločen čas odloži.

Plačajte asesment!

Nocoj imate zadnjo priliko, da plačate društveni asesment. Uslugo napravite sami sebi in tajniku društva ako plačata nočoj, ker tako se izognete morebitne suspendacije in s tem izgubi podporo in tajniku daste priliko zaključiti račune ob času. Pobralo se bo v pritličju Slov. Nar. Doma na St. Clair Ave.

Direktorij Društ. Doma

Opozarja se direktorje Slov. Društvenega Doma na Recher Ave. da se vrši nočoj izvanredna seja. Prošeni so vsi direktorji, da se gotovo vdeleže seje točno ob 7:30 zvečer. Vabi se tudi Gospodinski odsek, da se vdeleže seje se v polnem številu, ker imamo več važnih stvari za ukrepiti. — Tajnik L. R. Wess.

Pustna veselica

Klub Društva SND priredi noči plesno veselico v Slov. Nar. Domu na St. Clair Ave. Za ples bo igral Jackie Zore, žene pa so pripravile dobre jedi, da se po starokrajski navadi poslovimo od pusta.

Kultura

DRAM, DR. IVAN CANKAR.

Danes ob 8. uri zvečer se vrši v SND, staro poslopje, soba št. 4, redna mesečna seja. Članji in članice so prošeni, da se polnostevilno vdeležijo. — Predsednik.

Policija ustavila igro v Zagrebu

ZAGREB, 22. feb. — (Porocilo v "New York Times") — Včeraj so se vršile tukaj velike narodne demonstracije ob priliki obletnice spopada med žandarji in hrvatskimi kmeti blizu Zagreba, v katerem je bilo več Hrvatov ubitih. Zbralo se je več tisoč ljudi pred spomenikom Stepana Radića, čigar hči je govorila o življenjskih borbi njenega očeta za svobodno Hrvatsko. Potem so zborovalci formirali parado ter klicali: "Doli s Francijo, doli z Marseillom!" ter nazdravljali hrvatski revolucionari. Policija ni intervenirala.

Sinoč se je v Narodnem gledališču vršila predstava narodne nastopile za zlomitev generalne igre "Kmečki kralj". Med igro so gledalci često prekinili igralce z navdušenimi ovacijami. Končno je neka ženska izmed gledalcev stopila na oder ter obdržala goreč patriotski govor, v katerem je ostro napadala vso katoliško duhovščino radi podpiranja beograjske proti-hrvatske politike. Policija je nato ukazala gledalcev zapreti in je izvršila več arretacij.

Sovražnost med hrvatskimi nacionalistimi in katoliško duhovščino, ki je bila doslej dobra zavzema v borbi proti Beogradu,

DAMASK, 24. feb. — Francoske vojaške oblasti so danes nastopile za zlomitev generalne stavke, katero so oklicali sirski nacionalisti. Izvršene so bile tri nadaljnje arretacije in zatrol se je štiri časopisi. Sirski odvetniki so se pridružili generalni stavki kot protest proti zaprtju nacionalističnih klubov.

"MUNICIJSKI KRALJ" ZAHROV JE BOLAN

MONTÉ CARLO, 24. feb. — Tukaj je zbolelo sloviti mednarodni "municijski kralj" Sir Basil Zaharov, ki je 87 let star ter eden najbogatejših mož na svetu. Njegovo stanje ni nevarno, pravijo zdravniki.

Coughlin je zopet nažgal O'Connorja

DETROIT, 24. feb. — Rev. Charles E. Coughlin je v včerajnjem radio govoru zopet vendar po new-yorskem demokratskem kongresmanu John O'Connorju. Dejal je, da ima v rokah dva telegrama, katere sta mu poslala dva člana kongresa, ki potrjujeta njegovo pravtono obtožbo, da je O'Connor tisti, ki je storil vse, kar je mogel, da se je v kongresu prepričil glasovanje glede Frazier-Lemke predloga, glasom katere bi vlada nastiskala tri milijarde bankovce ter s takšno inflacijo refinancirala farmerske morgiče.

"O'Connor se je direktno izjavil, da ni nikoli pregovoril nobenega člena kongresa, da naj unakne podpis s peticijo za Frazier-Lemke predloga," je dejal Coughlin. Tu je pa odgovor, ki vam ga bom prečital iz telegraфа: nekoga O'Connorjevega kolega, in ki se glasi: "Kongresman O'Connor me je kot predsednik odseka za dnevnih red pregovoril, da sem umaknil svoj podpis s peticije za Frazier-Lemke predloga."

Coughlin je rekel, da mu je telegram poslat demokratični kongresman Theodore L. Moritz iz Pensylvanije. Potem je pozval O'Connorja da ga pozove na debato o omenjeni predlogi v kongresu, ako ima pogum. Indirektno je Coughlin tudi dal razumeti, da je bila Frazier-Lemke predloga zadušena po O'Connorju po naročilu predsednika Roosevelt.

Glede telegrama, v katerem je O'Connor zadnjo nedeljo Coughlin imenoval "sramoto za cerkev," je radijski pridigar izjavil: "Ponaša se, da si katoličan. Pa di na Kolena, John, in prosi Bog, da bi napravil iz tebe dobrega katoličana — takega, ki lahko poda vzroke za vero, ki je v njem."

Zadušeno dete

Mlada zakončka Robert Staton, 10119 Detroit Ave. sta v soboto zvečer svoje komaj dva meseca stare dete dala spati k sebi v postelji. Ko pa sta se v nedeljo ob 9. uri zjutraj zbudila, sta odkrila, da je sinček mrtev. Odega ga je zadušila.

Nov grob

Snoči je preminula rojakinja Mrs. Helen Črnkovič, rojena Jambrovčič, v starosti 72 let. Doča je bila iz vasi Čakovac na Hrvaskem, odkoder je prišla v Ameriko leta 1908. Tukaj zapušča žalujočega soproga Josepha in enega sina, Joseph Serša. Potreb se bo vrnil v petek zjutraj ob 8:30 iz hiše žalosti na 1260 E. 172 St., v cerkev Marije Vnebovzetje in na pokopališče Calvarija pod vodstvom pogrebnika Augusta F. Svetka.

Poučevanje šivanja

WPA organizacija obdržava poučevanje o šivanju v sledenih prostorih: Slovenski Delavški Dom, Waterloo Rd., pondeljek in petek, 1:30 do 3:30 SND. St. Clair Ave., torek in četrtek, 1:30 do 3:30; East 55 Knjižnici, torek in petek, 7 do 9 zvečer; Slovenski Dom, Holmes Ave., četrtek 7 do 9 zvečer. Poučevanje je prosto za vse čez 16 let stare.

V bolnicu

Včeraj je bil odpeljan v Glenville bolnik Louis Ostanek, ki je pred kratkim prišel iz Prince George, Kanada na obisk k bratu Antonu, 1369 East 53 Street. Prijatelji ga lahko obišejo v sobi št. 312.

Roosevelt grozijo

Senator Lewis iz Illinoisa je v govor

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOST"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV FTG. & PUB. CO.
6231 ST. CLAIR AVE.—HENDERSON 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor

For raznalačnik v Clevelandu, za celo leto \$5.50
za 6 mesecov \$3.00; za 3 meseca \$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
za 6 mesecov \$3.25; za 3 meseca \$2.00
Za Združljene države in Kanado za celo leto \$4.50
za 6 mesecov \$2.50; za 3 meseca \$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemskie države
za 6 mesecov \$4.00; za celo leto \$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1899.

104

ZNAMENITI GOVOR NORRISA

Ze v sobotni izdaji "Enakopravnosti" smo na tem mestu omenili znameniti govor, katerega je imel v senatu Zed. državi veteranski progresivni senator Geo. W. Norris iz Nebraske glede diktatorske oblasti najvišjega sodišča, ter tudi opozorili, kako je kapitalistično dnevno časopisje ta važni govor skoro popolnoma ignoriralo. Pravkar smo prejeli polno besedilo omenjenega govora ter tukaj navajamo nekaterje najbolj važne ugotovitve senatorja Norrissa.

"V odločitvi, katero je podalo najvišje sodišče v zadavi postave AAA, je rabilo tako dalekosežen jezik, da celo dvomim, da so se sodniki sami tega zavedali," je govoril Norris. "Najvišje sodišče pravi v svoji odločitvi: 'Zakon vdira v pravice, ki so rezervirane državam... Z drugimi besedami, oblast, ki ni dana vladu v ustavi, je prepovedana. V ustavi ni ničesar rečeno glede regulacije poljedelske produkcije, torej je kongresu take zakone prepovedano sprejemati.' Ako bo ta odločitev držala, potem je večji del zakonov, ki jih je sprejel kongres v teku zadnjih sto let, neustavna. Istočasno so potem neustavni zakoni za pomoč farmerjem proti kobilični nadlogi, zakoni za pomoč žrtvam potresov, povodnj, viharjev in drugih naravnih elementov. Potem so neustavni tudi vsi zakoni za reklamacijo zemlje, od katerih je večji del zapada odvisen za svoje blagostanje. Potem je poljedelski departament sam neustaven in neustavne so brezstevilne druge vladne aktivnosti izven tega departmента.

"Jaz pravim, da ta odločitev ne more ostanati, ako hoče naša dežela živeti in ustrevariti.

"Večinska odločitev sodišča pravi, da je regulacija poljedelstva lokalna zadeva, in vendar vsak otrok, ki hodi v javno šolo v Ameriki, ve, da je poljedelska produkcija narodno vprašanje, ki po svoji važnosti ne zaostaja za nobenim drugim problemom.

"Pravijo, da reguliranje poljedelstva ni omenjeno v ustavi, in da je zvezni zakon za takšno svrbo torej neustaven. **Najopozorim narod in sodnijo samo, da če je ta doktrina zdrava, potem je odločitev najvišjega sodišča, s katero se je reguliranje poljedelstva proglašila za neustavno, tudi neustavna. Kajti nikjer v tem velikem dokumentu ni niti enega zloga, niti ene besede, ali celo stavka, v katerem se daje najvišjemu sodišču pravico proglašati zakone kongresa za neustavne. Ako torej sodišče to počenja, ono samo krši ustavo, v soglasju s svojimi lastnimi besedami.**

"Po mojem mnenju je najvišje sodišče s to odločitvijo samo in na svojo roko popravilo ustavo. Sicer pa to ni nič novega. To je napravilo že mnogokrat prej. Resnica je, da najvišje sodišče, kot danes posluje, nastopa kot nepretrgana ustavodajna konvencija.

"Par dni po tej odločitvi je sodišče podalo drugo, v kateri je ukazalo vladu, da vrne procesorjem 200 milijonov dolarjev davkov, katere se je iztrinjalo pod določbami AAA postave. Jaz ne morem razumeti, kako more kdo smatrati povračilo teh davkov pravičnim, pa četudi bi se radi argumenta priznalo, da je bil da-

Pridite na vajo vaših otrok!

Collinwood, O.

Ze nekaj časa nameravam opozoriti starise ki pošiljajo otroke k pevskim vajam v Slovenski Dom na Holmes Ave., da naj pokažejo malo več zanimanja, s tem, da kadar so vaje, to je ob torkih zvečer, naj pridejo z otroci, da se prepricajo, če je vredno jih pošiljati k pevskim vajam, in kar je bolj potrebno, naj jih na lastne oči vidijo ali se obnašajo tako kot se na takih vajah spodbobi.

Tuje otroke krotiti je kaj mučno delo in če kdo hoče to uspešno vršiti, si gotovo nakopije jazo mäter in očetov, aka še ne zapor povrh. Zato vam toplo priporočam, da pridez z nagajivki na vajo, s tem budeste koristili otroku, ker bo bolj pozoren na pouk in učitelja, ker je nemogoče njemu držati stotot v redu. Kjer je le mogoče naj pride vsaj eden od starisev, da bo videl kako se obnaša njegov otrok.

Prihodnja seja se bo vršila kot po navadi prvi torek v mesecu, to bo 3. marca takoj po vaji ob 7. uri zvečer. Razpravljal se bo o prihodnjem koncertu, ki se ima vršiti 10. maja. Do tačas bo pa se precej vaj in vaje stanejo denar, zato vas prosim, da prispevate po možnosti. Komur ni mogoče priti na sejo zaradi dela ali kaj podobnega, naj izvoli poslati prispevki po otroku; na vaji je vedno eden ali drugi od odbora, da pobere prispevke. Če da vsak le en groš, in to ni veliko, bi se s tem stroške krilo.

Pridite na sejo in na vajo, da se prepričate, da je vredno večjih žrtev kot pa so.

Ivan Kapelj

Slovenska šola SDD

Učenci in mladinski pevski zbor "Slovenske Šole" Slov. Del. Doma na Waterloc Rd. imajo v nedeljo 1. marca svojo spomladansko prireditev. Za to pot se je izbralo nekaj posebnega, novega, za skupni nastop naših malčkov, kar bo gotovo blagodejno uplivalo na navzoče kot kdaj preje. Uprizorili nam bodo krasno spevkoigro "Kraljičina z mrtvimi srca" pravljene vsebine v petih slikah. Ta spevkoigra je zelo kostumirana, zahteva tehnično razsvetljavo ter precej obširno odersko opremo za uspešno uprizoritev iste.

Vodja mladinskega zobra g. L. Šeme in učitelj g. J. Siskovich, skrbno vadita učence in poveče že zadnjih par mesecov in dodatno se je najelo tudi učiteljico plesa za te prireditev, ker igra vsebuje precej umetnega plesa. Zato poudarjam, da celastvar bo zelo atraktivna, kar bi ne pričakovali da kaj tacega zmorejo naši mladi učenci in pevci. Zato je dobro da si ogledamo to zanimivo uprizoritev prihodno nedeljo ker imeli bomo gotovo dober užitek pri opazovanju naših mladih talentov, kar nam bo tudi ostalo v lepem spominu.

Priredite se prične ob 2:30 uri popoldan, takoj po igri se zavrsi prostota zabava in ples v spodnjem dvorani, kjer se bo na željo serviralo tudi večerje. Za ples bo igrala Vadnalova godba in to za stare in mlade. Ob sedmi uri prične pa splešen javen ples v auditoriju, kjer bo igral orkester "Bled", in to samo za odražene, in zato se naproša starise da držite otroke v spodnjem dvorani, kjer se je pripravilo dvorano samo za te mlade šolarje, ker ni dopustno da se mešajo med starejše na javnem plesišču, zato se vrši v spodnjem

dvorani privatna zabava otrok in njih starisev, v zgornji pa javen ples odraslih.

Dosedaj se je šola in mladinski pevski zbor vzdržaval od dohodkov šolskih prireditev in koncertov, na kateri podlagi je bil ustanovljen. Vodstvo Slov. Del. Doma, nam daje prostore za učnične šole in petja brezplačno, ali splošen pouk je vseeno v zvezi z velikimi stroški in če bomo hoteli da še naprej poučujemo naši jezili in pesem, je potrebno da prihodnjo nedeljo napolnimo dvorano Slov. Del. Doma, ko nastopajo naši mladi v obširni spevki "Kraljičina z mrtvimi srca".

L. Kaferle

Prva obletnica

Collinwood, O.

Proslava obletnice z večerjo in plesom, katero so priredili naši trgovci ki spadajo k Progresivni trgovski zvezi je prav lepo uspela. Prepričan sem, da bi bila vdeležba še večja, ako bi bilo malo manj mraz, bil je pa en lep družben večer, ker zadovoljno razpoloženje se je videlo na obrazih vseh posetnikov. Male mize ki so bile zasedene po naših trgovcih, njih držinah in prijateljih, so bile vse druge kot navadno urejene. Te male mize katere sem to pot prvič videl v dvorani Slovenskega Doma na Holmes Ave., so bile nekaj čisto novega in zelo pripravne. Kakor

po navadi se pri take vrste večerjah tudi sliši mnogo govornikov, za ta večer je pa pripravljalni odbor sklenil le za 2 govornika. Prvi je govoril g. Marian Mihaljevič ki je povdarjal kako važno in koristno je za Jugoslovanske trgovce, da so organizirani v protekcijski sebe in svojih odjemalcev. Na to je govoril v slovenskem jeziku naš priljubljeni v spoštovani mestni sodnik g. Frank Laušček ki je v izbranih in iskrenih besedah povdarjal, da ni dovolj če je narod organiziran le društveno, kulturno in politično, tudi trgovska bi moral biti bolje organizirani, ker naš rod ki je trgovska močan je spoštovan in ima bodočnost. Posebno je naš slovenski sodnik zadel v živo ko je rekel da so zelo redki slučaj, da naša slovenska mladina prime in naprej vodi trgovino svojih starisev ko ti onemorejo ali umrejo. Naša slovenska mladina bi morala biti vedno pripravljena, da prevzame in naprej vodi naša domača podjetja in trgovine. Vaša organizacija vam je neobhodno potrebna, ko se hočete uspešno boriti za svoj obstanek, celokupni napredek in korist naroda. Kakor navadno je v svojem govoru tudi vključil par smehnic. Večerja in postrežba je bila izredno dobra, kar znači, da se naši trgovci razumejo na svoj business. Vsi navzoči so bili veseli in dobro razpoloženi, ker zabava je trajala preko pol noči.

Poročevalec

Skopi Škop je v gostilni zabavljal zoper Ameriko in njene običaje. Dejal je: "Pomislite, kako nepriznana je ta dežela. Ko sem bil v New Yorku, sem moral odšesti 8 dollarjev samo za napitnično!"

"Ce je to res," je zagodnjal stari pličini natakar, "potem ste morali vsaj polovico življenja prebiti v Ameriki."

"Ali bi se kaj veselili, gospodica Marica," je dejal priletken kavalir, "ako bi vašo mamu prisilil, da bi postal moja tašča?"

"Seveda bi se," je odvrnila mladenka. "To se pravi, če bi imela še kako sestro!"

VAŽNA POLITICNA POSVETOVANJA V BEOGRADU

(Dalje iz 1. str.)

postal akuten še nekaj let, da pa sedanjih avstrijskih režim ne more obljubiti, da ne bo nikoli deloval za povratak Habsburžanov, aka neće ogrožati svoje itak šibke opore v deželi, ki stoji tudi na legitimistih.

Izjave beograjskih listov pa dajojo malo upanja, da bo Jugoslavija voljna sprejeti Schuschniggovo naziranje. Uradna "Pravda" piše:

"Treba je povedati enkrat in za vselej, da bi bila habsburška restavracija nevarna igra. Poglavitni vzrok za organiziranje in obstoj Male antante je bil in ostane, da se to nevarnost za vedno odstrani."

"Jugoslovenski Courier" daje da bo lodo pogajanja premijera Hodža glede Podonavskega načrta imela kakve pozitivne rezultate. Jugoslavija je izgubila največji del svoje zunanjje trgovine radi proti-italijanskih sankcij. Pod temi okolčinami Jugoslavija ne more nuditi Avstriji gospodarskih ugodnosti, aka se ji za to ne preskrbi povračila. Razen tega Jugoslavija ne more podvzeti politike, vsled katere bi izgubila trg v Nemčiji, ki je zanj velike važnosti.

Premijerja Hodža torej čaka v Beogradu izredno težavna naloga, kajti Jugoslavija bo zahtevala od njega obljubo, da bo Čehoslovaki za vedno nasprotival povratku Habsburžanov.

Din, zavarovalnini pa znaša pri štirih posestnikih samo 60,000 Din, dočim peti posestnik, ki mu je zgoraj hlev in hiša, sploh ni zavarovan.

S strehe padel

V Studencih se je pripetila težka nesreča. Pri popravljanju strehe je strmoljal v globino delavec Rudolf Spudič. Obležal je s hudimi poškodbami na obeh nogah ter na notranjih organih. Reševalci so ga prepeljali v bolnišnico.

Poročil se je v Studencu pri Sevnici Nandu Kragelj, posestnik v gostilnikar v Vranju in Sevnici, z Justi Jančevim.

Na 5 let in 3 meseca robije je bil obsojen pred malim sestrom mariborskega okrožja sodišča posestniški sin Josip Šmid. Počasno je nad 300 tisoč Din. Počasno je skoraj gotovo zanetila zlobna roka.

V zvezi s tem počarom so očitki arretirali štiri osebe. —

je našel pod oknom svoje izvajenke.

Škoda je cenjena na 305,000

Družine alkoholikov

Telesna in duševna škoda od pijače. Starsi in potomstvo.

Bivši socijalistični vodja dunajskega socijalnega skrbstva prof. dr. Julius Tandler je s svojim konzulentom dr. Siegfriedom Krausom izdal knjigo, v kateri se podrobno navdava s izsledki natančnega proučevanja 1200 družin alkoholikov. V tej knjigi je govor pred vsem o telesni in duševni škodi, ki jo trpe otroci alkoholikov, o njih biološki in socijalni osirotelosti, njih prezgodnji sekualnosti, o starostnih, boleznih in umrljivostnih razmerah, o delu in kriminalnosti alkoholikov ter njihovih potomev itd.

Tandler-Kraus razlikuje dve vrsti alkoholikov, takšnih, ki pijačo uživajo, in takšnih, ki jo morajo imeti, ker so postali že povsem njeni sužnji. Prvi bi se dali mogoče ozdraviti z vzgojnimi pripomočki. Uživanje alkohola in njegove posledice bi morale veljati za nekaj nečastnega in to bi morali dovedeti že otrokom, kajti za mladino gre v prvi vrst. Ne gre toliko za odvado, kolikor za to, da se ljudje pitja sploh ne navadijo. Šolske naloge o trgovcih gotovo niso primerni vzgojni pripomočki, a to so še malenkosti v primeru izkušnjami, ki jih doživljajo mnogi otroci. Kaj pomaga opozarjati jih v šoli na zločeste posledice alkoholiziranja, če morajo zvečer po očeta v gostilno in vidijo tam po možnosti še druge obraze iz šole. Sport, ki se ne da družiti z alkoholiziranjem, odvrača danes tisoč in tisoč mladih ljudi od pijače, zato bi mu bilo treba v tem pogledu posvetiti več pozornosti. Ne gre za prepoved alkohola, temveč za to, da bi zamenjali njegovo čustveno vsebino z drugimi čustvenimi momenti in momenti volje, ki se utegnijo v mladostno fantazijo bolj zasidrati.

Naravna odtujenost alkoholu je bila bolj na mestu nego z argumentacijo ali obvezami pridobljena abstinenca. Boriti bi se morali tudi proti nesmiselnim "dokazom" o potrebnosti alkohola, ki jih čestokrat slišimo v nekih družbah. Zelo priljubljen "dokaz" je v teh krogih ta, da so bili geniji otroci pijačev. Pravijo n. pr. da bi moral Beethoven s svojimi deli spoprijeljiti vsakogar z alkoholom, ker je bil ta glasbeni orjak sin pijača. Stvar je pa ta, da je Beethoven kakor vse geniji podeloval neke komponente svoje nadarjenosti, toda usoda je ravnala z njim ugodno, da ni podeloval tudi manj vredne volje svojega očeta. Clovek se pa čedno samo ne obremenjuje, temveč se tudi dednih bremen oprošča.

Kujiga končuje z besedami: "Boj proti alkoholu je kot boj proti njegovemu sužnjenju, proti živiljenjski pravnosti neštetih ljudi kaj mnogoličen. S prepovedjo alkohola, s prohibicijo v vseh njenih različicah ne bomo dosegli vsega, tudi če bi nam mora posum takšni odredbi zbrati občudovanje.

Samo zapiranje točnic bi pomenilo za p

**Slovenska Svobodomiselna
Podporna Zveza**

USTANOVljENA 1908

INKPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvartich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Mirko Kuhel, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNİ ODBOR:

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POROTNI ODBOR:

Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mauas, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Fugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIK:

Dr. F. J. Arch, 618 Chestnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

UBADNO GLASILO:

"ENAKOPRavnost", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
Vsa pisma v stvari, tičoče se organizacije, se naj pošilja na naslov tajnika, denar za Zvezo pa na име на naslov blagajnika. Pritožbe glede poslovanja upravnega odskega se naj naslavijo na predsednika nadzornega odskega, pritožbe sporne vsebine se na predsednika porolnega odskega. Stvari tičoče se uredništva in upravnosti uradnega glasila, se naj pošilja naravnost na naslov "ENAKOPRavnost", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

V borbi z bolečino**Revolucija v zdravljenju opeklina**

kor niso morale biti globoke, da so se končale s smrto, pogostoma so zadostovalo samo rdečine brez mehurjev.

Tisti čas še niso vedeli mnogo o kakšnem učinkovitem lečenju takšnih ran. A. Davison se ni držal tradicionalnih predpisov. Poglibil se je med drugim v čudne poskuse nemškega raziskovalca Hermanna Pfeifferja, ki je dolgo časa prej spreminjal popolnoma zdrave kunte v bariane stvore s tem, da jih je obril do golega, jih omamil, da bi ne čutili bolečin, in jih potem oparil. Ce je imel kune dovolj oparin na telesu, je poginil. Ko je dr. Pfeiffer raziskal takšne kunce, je opazil, da so jim jetra in obistitudo zdravili in z a strupitvijo, temveč tudi pred okužitvijo in brazgotinami.

Med mnogimi tisoči, ki v Ameriki vsako leto umro zavoljo oparin in opeklina, je velik odstotek otrok pod šestim letom. Davison je svojo metodo povedal ranoceliku neke bolnišnice za otroke v Michiganu, in začeli so tudi tam uporabljati čreslove kislino. Detetu so dajali najprvo snov, ki je blažila bolečine in so mu odprli mehurje od opeklina. Nato je bolniška strežnica v posebnem toplju šotoru z navadnim razpršilnikom obrizgavala rane s čreslovom kislino, dokler niso postale temno rjave. Istočasno so dajali otroku solnih raztopin, da bi izravnali izgubo vode, ki jo povzročajo težke opekline. To je bilo vse. Toda dočim je prej po starji metodi zdravljenja umrl 58 otrok od 100, jih je umrlo sedaj komaj 17.

Davisonovo odkritje je bilo tako fundamentalno, da je doživel še njegovo razširitev po ameriških in angleških bolnišnicah. Najlepše na tej metodi pa je to, da je omogočila zdravljenje doma, dočim so bili ponosrečenci prej običajno obsojeni na smrt, ce jih ni bilo mogočo operirati.

bi jo preizkusil na kuncih.

5. maja 1924. je napravil dr. Davison veliki korak od kuncov in podgan do človeka. Tega dne se je v neki tovarni zgodila eksplozija svetilnega plina. Sedem ljudi je bilo opečenih, najbolj pa neki 24 letni mož, ki je utpel poškodbe tretje stopnje. Davison mu je vbrizgnil morfija, da bi tako ne trpel, potem je položil mokre obkladke z bovrovo kislino okrog njegove desne roke, obraza in glave. Tako so delali običajno v bolnišnici. Na levo roko pa mu je položil obkladke s 5 odstotno čreslovo kislino. Naslednjega dne je Davison izmenjal obkladke. Na desni roki in obrazu je moral storiti s počasnim in grozotnim ceremonialom, ki je bolje, da ga ne opišemo, potem se je sklonil nad levo roko, ki je bila ovita z obkladkom čreslove kislino. V sekundi je bil obkladek dol — brez vsake bolečine. Ud skoraj ni bil otek. Zdelo se je, kakor da je zavil v togo zaščitne plasti temnega pergamenta. Zdravnik je previdno pritisnil na kožo: "Ali boli?" — "Ne, gospod doktor, ne bo-

li!"

goče spraviti v bolnišnico. Sedaj lahko izvede zdravljenje vsak praktični zdravnik, do transplantacije kože, ki je potrebna pri globokih ranah. A to še ni vse, kajti zdravniki pravijo, da je mogoč postopek s čreslovo kislino uporabiti povsod tam, kjer zdravnika ni pri roki. Odločno odsvetujejo stare metodo, po kateri polagajo na opeklino in oparine olja in mazila. Kjer ni steriliziranih kirurških instrumentov na razpolago, ni niti potrebno, da bi se mehurji odprli. Potrebno je le čisto perilo in sterilizirano obvezovalno tvorivo. V kozerec vode stresiš 4 do 5 čajnih žlički čreslove kislino v prahu, kar zadostuje, da ostane obvezna tako dolgo vlažna, dokler rana ne dobi temno rjave barve. Za to je potreben le kratek čas, nevarna bolečina se paralizira, dokler ne prispe zdravnik. V vsaki hišni lekarini bi morali imeti čreslovo kislino v obliki kamilčnega čaju v nos. Ranjena mesta je mazala z isto raztopino.

bil s svinčnikom že tako zastrupil, da so ga morali odrezati.

Sladkor kot zdravilo

Berlinska zdravnica za otroške bolezni dr. Marija Sudhuesova piše, da je imela presezenljive uspehe pri celitvi ran s sladkorjem. V številnih primerih poškodb, gnijocih žlez i. t. d. je ugotovila, da je sladkor kaj kmalu zamazane rane očistil. Rano je enkrat ali dvakrat na dan na debelo potresla s sladkornim praškom in obvezala. Tudi zoper vnetja v vratu, vnetja služnice v ustih ali nosu se je ta nova zdravilna metoda dobro obnesla. Večjem otrokom je predpisala vsaki dve uri za kavno žlico sladkorja v raznih oblikah, tudi v obliki bonbonov. Mali otroci so dobivali sladkorni cuelj. Pri vnetjih v nosu je dajala vsaki dve uri nekoliko kapelj 30—40 odstotne raztopine sladkorja v kamiličnem čaju v nos. Ranjena mesta je mazala z isto raztopino.

Vitaminini v zelju

Ruska zdravnica Jarusova je odkrila v zelju posebno velike množine vitaminov, 270 do 320 enot na kilogram. Pri tem ni bilo med svežim in preležanim že ljem nobene vidne razlike glede antiskorbutnega učinka. Celo v dveh delih voče prekuhanega zelja je imelo še kakšnih 80 odst. prvotne količine vitamina C v sebi.

Zdravljenje ozeblin

Ozeblina imajo rade menda prav določeno vrsto ljudi, ki jih spoznamo že od daleč po modro rdečih, oteklih rokah. Koža jim je vlažno hladna in jim rada razpoka. Često napadajo ozebline ljudi, ki so zapošleni v vlažnem mrazu, n. pr. perice,

mesarje, i. t. d. Poleg višinskega sonca in električnega ogretja so obnesle zoper ozebline posebno izmenljive kopeli, in sicer 2 minuti v vodi 34 stop.

Olez, pol minute v vodi 14 stop., nato spet 2 minuti v topli vodi in tako kakšnih desetkrat po vrsti. Koristne so tudi vroče kopeli rok in nog. V te kopeli damo pest hrastove skorje, za žlico galuna ali 50 ccm ocetno-kisle gline. Po kopeli lahka masača prstov od konca proti bazi, za vsak prst po eno minutu. Ponoči jih mazemo z mazilom iz 1 odstotne kafre in 5 odstotnega perujskega balzama ter obvezemo. Včasi pomaga, če prav na tenko namažejo s čopičem prste z najboljšim limom. Na odprte ozebline damo ponoči alkoholne obvezne v sicer v več plasteh, ki smo jih prepojili s 70-odstotnim spiritom, nad obvezo pa damo nepropustno, perforirano blago. V primerih lahke rdečine ozeblin, pomaga često kratka zaledenitev s klorovim etilom. Notranje priporočajo če stožezi v arzen. V vseh primerih pa je dobro povprašati zdravnika za svet.

ZA KAŠELJ

Samo par požirkov in — kot bi odrezal — je olajšanje tu!

Vsi kašiji so enaki pri Buckley's zdravilu (trikratno močnem) — en trikrat tega izvrstnega zdravila kmalu ustavi navaden kašel — trdi, dobro ukorenjeni kašiji so pa olajšani s par požirkri — in nič več vam ni treba priti po noči, ko ne morete spati.

Buckley's je drugačno zdravilo — deluje hitro "kot da bi odrezal." Ne vemite nadomestkov — jamčeno, 45 in 85 centov v vseh lekarnah. W. K. Buckley, Inc., Rochester, N. Y.

Oglasajte v —

"Enakopravnosti"

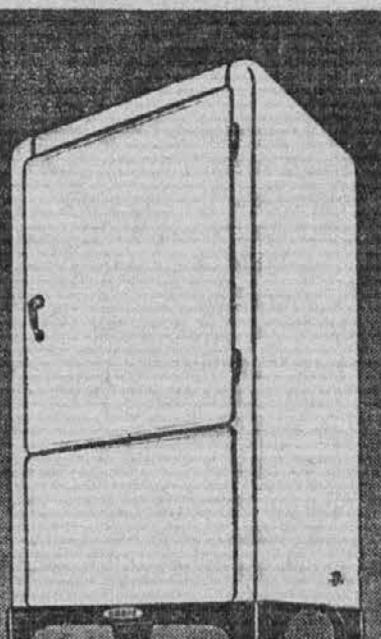
Don't offend others - Check halitosis with LISTERINE

ONLY IN NORGE DO YOU GET THE PLUS VALUE OF ROLLATOR REFRIGERATION

• Part of the plus value in Norge is the plus cold-making power of the Rollator. It is able to make more cold than you'll ever need, is simple in construction, smooth in operation, uses hardly any current, is almost everlasting. By actual test, the Rollator proves with use.

The extreme efficiency and dependability of the Rollator is the basis of saving in both food and refrigeration. Rollator Refrigeration enables Norge owners to save up to \$1 a month.

THE ROLLATOR...
Smooth, easy, rolling power provides more cold — uses less current.

SEE THE NORGE
ONLY IN THE NORGE WASHER DO YOU GET THE PLUS VALUE OF Autobuilt TRANSMISSION

• When you buy a new washer, you expect it to give you years of quiet, dependable, trouble-free service.

But do you realize that, from the standpoint of dependable performance, the most important part of a washer is the part you never see? It's the transmission. And only the Norge washer has the "Autobuilt" transmission, with its system of "take-up points" which makes the Norge truly a life-lasting washer.

(Model 12-P Washer with Pump Illustrated) 10-RW-1

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-05 Superior Ave.

NORGE

Poroka 63-letnega**učenjaka**

Eden najbolj znanih britskih plemenitašev se je oženil s strojepisko.

Londonška družba se živahnoma zanima za poroko 63 letnega Earla Russella s 25 letno stenopistko Majorijo Spenceovo.

Earl Russell, nosilec enega najslajnejših imen v britski plemenitaški kasti, se je s tem v drugič poročil. O njem je znano, da simpatizira s socijalizmom in da se skoraj nikoli ne poslužuje svojega plemenitaškega naslova, temveč nastopa rajši preprosto kot mister Bertrand Russell. V znanstvenem svetu uživa velik sloves kot sociolog, pristaš prirodne filozofije in matematik. Da se namenava drugič poročiti, je skrival, da ni nihče zvedel, kdaj se bo izvršila poroka in kje. Izvršila pa se je v malo podeželski cerkvi v Arzenu. Na željo svojega moža si je dala nevesta že prej svoje ime Majorie spremeniti v Patricijo Heleno.

OLD PEOPLE find way to keep breath wholesome

Halitosis (bad breath) quickly yields to Listerine, safe antiseptic and deodorant

Either because of stomach disturbances, food fermentation, or the wearing of false teeth, old people frequently have halitosis (bad breath). No wonder others consider them unwholesome.

But now Science has found that the popular use of Listerine will often overcome offensive mouth odors due to the fermentation of tiny bits of food on mouth, teeth, or dental plate surfaces.

This safe antiseptic and quick deodorant works quickly. It cleanses mouth, teeth, and gum surfaces. Halts fermentation and putrefaction, a major cause of odors, and then counteracts the odors themselves.

Try using Listerine every two or three days. See how much more wholesome it leaves your mouth. How it sweetens your breath. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.

Iz praktične medicine**Zamorci imajo zdrave zobe**

O zamorcih Bantujci piše "Munchener Medizinische Wochenschau," da se odlikujejo po posebno lepih in zdravih zobeh. Gnili zobe so med njimi največja redkost — dokler živijo po svojih starih običajih. Čim pa se na farmah in po mestih privadijo evropskega načina življenja, dobijo kmalu slabe zobe. To je baje v zvezi z uživanjem sladkorja in koruze brez luščin. Isti list trdi, da je kino mleko izborna sredstvo proti zobni gnilobi.

Nevarnost kopirnega svinčnika

Nevarnosti kopirnega svinčnika še vedno ne poznamo tako, kakor bi bilo treba. Hamburški zdravnik dr. Glass poroča o starejšem možkarju, ki se je ranil v palec z nezavarovanou konico kopirnega svinčnika v svojem žepu. Devet ur pozneje so ga operirali, toda prst se je

666 MAZILO za PREHLADE

CENA:
Tekočina - tabletta
mazilo - nosne
kapljice

Želodčno Zdravilo Iskreno Priporočano**TRINERJEV ELIKSIR GRENEKEGA VINA**

Joseph Triner Company, Chicago

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5811

JUST LOOKING AROUND WITH OUR CHILDREN GRANDCHILDREN

MUSEUM

FASHIONABLE STYLES OF HEAD-GEAR WORN BY POLITICIANS ON STATE OCCASIONS, ALSO DRIVERS AND MILLIONAIRES

TERMINATE FORM PRODUCED BY THE STOUT DRESSMAKER OF NEW YORK CITY DURING THE PAST SEVEN YEARS

Po njeni krivdi

(Povest. Spisal F. Ks. Steržaj)

"Hm. S takim seveda nič ni," preječ časa.
je odgovoril ta.

II.

France je stopal čez dvorišče mimo hleva in se ustavil za skedenj pri skladanici drv.

Premišljal je, čemu je prišel Janez danes gori. Ta prihod se mu je zdel nenavaden, čuden, in sumljiv, zlasti odkar ga je varuh zadnjič opomnil, naj se varuje Janeza in naj pazi, če se bo doma kaj zgodilo. — No in če se, kaj mu mari! — Otresel se je teh mislij, naslonil se na skladanico, prekrižal roke na prsih in se zasmil.

Ze nekaj tednov sem mu je po glavi blodila dekla Marjanica. Ugašala mu je. Začel je misliti, da bi jo lahko vzel za ženo, brž ko bo polnoleten in mu bo mati izročila posestvo. Dve leti mu še manjkajo, no toliko časa lahko počaka. Bal se je, da bi ne bila mati nuda, če bi to zvedela; zato je skrival svojo namero. Le kadar je bil sam, se je popolnoma prepričal mislim svoje domišljije, ki mu je z bujnimi barvami risala veselo, prijazno bodočnost. Ze prej molčeč in tih, je postajal zadnje tedne še bolj zamišljen. To je bilo tudi, kar je Matjažek, ki si je domnevala, da ni povsem pri čisti pameti, še bolj potrevalo v njenih mislih. Zato je bila izporočila zetetu Zalarju, naj pride ob prilik gori, da se domenita o "stvari".

France se je zibal v prijetnih mislih. V tem je prišla dekla Marjanica po drv in ga premotila.

"Oj, France, kaj si sanjal?"

Njemu je obraz zasijal radoški, ko jo je zagledal.

"O tebi!"

"Pojd no, ali nimaš drugega dela?"

"Kakor vidiš, ne. Sicer pa —", umolnil je in zardel.

"No, kaj imam na srcu? Zakaj si obstal?" mu je nagajala, ko je videla njegovo zadrgo.

"Sicer pa, jaz najrajsi sanjam o tebi! In ti?"

"Jaz rajš spim, kot bi sanjala. In če bi, ne vem, ali bi o tebi —."

"Ali res?"

France je izgubil pri teh besedah vso ono radoš, ki mu je še prej sijala z lica. Bil je potrt.

"Seveda! Zakaj naj bi ravno o tebi? Jaz lahko o drugih sanjam," ga je dražila.

"Pa daj!" je rekel trpko.

"Saj tudi!" je odvrnila Marjanica in smeje odhajala z drvi v naročju po dvorišču.

France je gledal za njo in neko neprijetno čuvstvo se mu je nehotje vsljevalo, neka bojazen, da Marjanica ne bo nikoli njegova žena.

Slonel je še nekaj časa in nekam potrt je šel v hlev. V hišo ni hotel, ni maral.

Samo stari hlapec Jernejec je bil v hlevu in pokladal živini.

"Da bi te —" je zagodnjal ko je zagledal Franceta. "Kaj lažiš okoli? Notri bi bil, notri! — Zalar se smuči okoli matere, da bi te okanil, ti pa hodiš okoli. Veš, France, ko bi bil jaz na tvojem mestu, prikel bi poleno in mu ga treščil v glavo."

"Zakaj me bo okanil?"

"Ljuba duša neumna," — Jernejec je bil že nad trideset let pri hisi za hlapca — "zakaj pa misliš, da je prišel danes gori? Za posestvo bi te rad okanil, kar tako bolj na tihem."

"Kako? Saj je posestvo moje."

"Materino, pa ne tvoje. Mati ga izroči, konur hoče, tako je testament. Do kosti te bosta sledila, mati in Zalar. No, za Reziko ravno ne rečem; a onadva — —"

"Zakaj bi ga pa meni ne dali?"

"Mater vprašaj!" je odgovoril Jernejec in začel snažiti jasli ter potresati otrobe.

France se je zamislil in stal

Otroka sta z leti doraščala. Mala Rezika — materina ljubljanka — se je razvila v močno, zdravo rdečelično dekle, polno živahnosti in veselja.

France pa je bil slabotnega telesa, že po očetu tih, samosvoj. Ni maral druščine, tudi za Reziko se ni menil; tičel je iz večine veden doma, ali pa je hodil po gozdu. Včasi po cele popoldneve, in še zvezcer je prihal domov.

Matjaževka mu je branila, ga kaznavala. A zdelo se je, kakor bi bil brezčuten. Drugič je zopet šel . . .

Mati ga ni ljubila. Preveč je bil rajnemu podoben — rajnik na je bila vuela le po želji staršev — in preveč je bil trmolag. Včasi se ji je zdelo, kakor bi ne bil pri pravi pameti. To misel je gojila Matjaževka zmeraj bolj. Bolj ko je sovražila to njegovo mirnost in tihost, bolj si je domnevala, da je neumen.

Tolažila se je s tem, da se bo to sčasoma izboljšalo, zato je omožila Reziku.

"Pojdi no! Kdo ti je neki to natvezal?"

Potem je bilo na enkrat po veči vse tih. France je gledal sedaj mater, sedaj Zalarja, in tudi enadvaksta molčala.

Zalar je bil lesni trgovec. Nekoliko gospodski opravljen, se je zdel na zunanost dober in pripraven človek. — A ljudje, ki so ga bolje poznali, so dejali, da je zvit, pohlep, zapravljivec. Ni mu zaupati. Matjaževka ni verjela, ni hotela verjeti takim govorcam. — "Ej, ljudje so nevočljivi in zlobni, zato tako govore," si je mislila in se bolj silila hčer, nači ga vzame.

Govorilo se je tudi, da je bogat. No, na videz je bilo res nekaj. V resnicu pa tudi ni bilo takšo. Ves dobiček, ki mu ga je lesno trgovina donašala, je izvenčne zapravil na potovanjih, na kupčiji.

Rezinka dota — trije tisočaki — ga je bila za nekaj časa podprla — in ne dolgo. Prejšnji dolgo so pobrali vse — njima ni ostalo nič več kakor novi dolgo. O vsem tem ni Rezika nič vedela. A tudi njena mati ne.

Toliko je bil že pretkan in zvit, da si je vedel pomagati tu in tam v zadregi — a komaj plačani dolgo so vlekli nove dolgove za seboj.

Kakor nalač je dobil od Matjaževke pismo, v katerem je izrazil željo, dati premoženje iz rok, in sicer njemu, ker se ji zdi, posebno zadnji čas, da France nikakor ne bo za gospodarja.

In ona je rada gospodarila.

Za varuh svojima otrokom je imenoval Matjaž soseda Smole, ženi pa je prepustil na voljo naj izroči posestvo, kakor izprevidi — drugemu pa naj izplača doto.

Z vso marljivostjo se je oprijeval gospodarstva. Hotela je še bolj povzdigniti Matjaževko, zraven pa ji je po potrebi pomagal varuh Smole. Sosednji hiši sta bili v prav dobrem sporazunljenu med seboj.

A ni bilo dolgo tako.

Kmalu se je vrnilo med sosedje nekaj, kar ju je odslej naprej ločilo.

Smole, ki je bil že nekaj let sam vdovec, je zasumbil Matjaževko kmalu po smrti njenega moža.

Prišel je in rekel kar naravnost:

"Mica, ti poznaš mene in jaz tebe," je dejal in pomežniknil, kar je imel navado. "Soseda sva. Otroke imava nedorastle, posetva veliko — vzemiva se, pa bo."

Njo pa je ta snubitev osupnila. Nikdar ni razmišljala, da bi se po moževi smrti še enkrat omožila. Odgovorila mu je kratko skoro nekam jezno:

"Veš, Lovrenc, vsak za svoje skrbiva in tako bo najbolje."

Smole je odšel užaljen.

"Le čakaj, prevzetna si — a to se ti bo vračalo," je godrnjal, ko je šel po poti, ki je peljala do njegovega doma.

In od tedaj je bilo, kakor bi bil odrezal. Občevali so le toliko, kolikor so morali, in še tisto neznanško hladno.

Odslej je bila Matjaževka bolj sama sebi prepuščena. No, Bog ve kako težilo je to ni; vsaj posetvu se ni opažalo.

In Zalarju je prišlo kakor nalač. "Kaj rad je pritrdil njenemu predlogu?

Matjaževko so vedno mučile te misli. Vznemirjale so jo in begale. Tam nekje v zadnjem kočki njenega srca se je vselej, kadar je razmišljala o tem, nekaj oglašalo, nekaj neprjetnega, nekaj očitajočega. Cisto malo, komaj čutno — saj je bila mrzljana do sina večja. In ta mrzljana je dusila očitajočo vest — in jo tudi udušila.

Skenila je dati posestvo Zalarju, sebi dosmrtni kot in sinu dva tisočaka dote.

A kaj bo rekel varuh?

Njega se je Matjaževka bala. Vedno je odašala in zavlačevala, končno pa je vendar šla.

Smole je sedel v hiši in prebiral pratiko. Ko je zgledeval Matjaževko, je bil prijet za njo, češ da ne bo rekla, da kar tako sedi —.

"Dober dan, sosed!" ga je pozdravila.

"Ne vem, če bo dober, ko si ti prisla!" ji je odvrmil in se mudril. "Čakaj, to ti bom dal," si je mislil, "saj vem, po kaj si prisla."

"Pojd no, pojdi, saj nisem staraba. Te prinašajo nesrečo v hiši!"

Sedla je na klop pri zidu.

666 Zavarovalnina

Vzemite 666 v tekočini ali tabletih dvakrat na teden in denite 666 mazilo ali nosne kapljice v nos vsake jutro in zvezcer in zavaruje se proti epidemije prehlada.

Proda ali zamenja

se hiša za dve družini in trgovsko poslopje, v katerem se že mnogo let nahaja mesnica in grocerija. Posestvo je na tako prometnem prostoru in je tako pripravno za podjetnega slovenskega trgovca. Več se pozive pri

Matt Petrovich

597 E. 140 St.
Cleveland, O.
Telephone: — GLenville 1196.

Želite imeti zaslужek?

Zglasite se pri nas in mi vam razložimo kako si lahko napravite lepo bodočnost in dober zaslужek.

Mandel Hardware

15704 Waterloo Rd.
Vprašajte za Jerry Bohinc, od 9 do 3 ure.

Denite vaše prihranke v varno investicijo! KUPITE SEDAJ!

909-11 Alhambra Rd., blizu London Rd., od St. Clair. Zidana hiša za 2 družini; 5 sob in kopalinica v srednjem delu; 2 forneza, 2 garaje. Pogoj: Bančna financa \$4000

712 E. 125 St., za eno družino, 6 sob; gorkota na vroč znak; davki \$51.12 letno. Pogoj: Bančna financa \$3250

1101 E. 71 St.; južno od St. Clairja; 2 družini; 5 sob in kopalinica v srednjem delu; 2 forneza, 2 garaje. Pogoj: Bančna financa \$3750

19017 Way Ave., od E. 93 St. Slinje, 5 sob in kopalinica na prvem nadstropju; 2 sobe na drugem nadstropju; furnizir; lot 3x105'; \$400 takoj, ustalo kot rest.

\$3600

THE CITY & SUBURBAN CO.

VOGAL E. 9th IN HURON Prospect 7666

BLIZU KJER ŽIVETE, DELATE ALI KUPUJETE

Je Cleveland Trust banka

2 V SREDINI MESTU (Downtown)

33 NA VZHODNEM DELU MESTA

16 NA ZAPADNI STRANI

DRUGE V PAINESVILLE, WILLOUGHBY, BEDFORD IN LORAIN

Cleveland Trust

Federal Reserve sistema

Member F. D. I. C.

"Malo manjka, da nisi!"

"Pustiva to! — Nisem prisla za to sem, da bi mi ti pripovedoval, da sem starata!"

"Jaz sem pa le mislil —."

"Česa pa že ti nisi vsega misli?"

"Oho — ! Tako? —."

"Klin s klinom!"

"No, po kaj si pa prišla?"

"Gospodariti sem se naveličala. Posestvo bi rada izročila — a France ni za gospodarja. Ne prime se dela in pa —."

Matjaževka je umolknila.

"Veselilo ga je, da ji more sedaj vracati hudo za hudo. Ni mu bilo v resnicu ravno na tem, ali gospodari ta ali oni. Najbolj ga je gnalo to, da ji je mogel vrniti!"

"Saj vendar vidiš, kakšen je!"

"Tak ali tak — jaz sem njegov varuh, pa je." Moško je udaril s nestjo po mizi, da je praktika kar poskočila.

"Kakor se ti zdi! Bo pa gospiska odločila!"

"Rad bi vedel, kako brez me ne?"

"Misliš, da res ne?"

"Seveda!"

"Bomo videli!"

"